

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Прб 15.1 ПРАКТИКА ЄСПЛ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ
ОПП «Право»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Кваліфікація: бакалавр права
Форма здобуття освіти: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
Протокол від «___» _____ 2021 року № _____

Начальник кафедри теорії права та кримінально –
процесуальної діяльності
майор юстиції
Наталя ОРЛОВСЬКА
«___» _____ 2021 року

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета вивчення навчальної дисципліни – є поглиблення, розширення та систематизація студентами раніше здобутих знань з особливостей використання прав практики Європейського суду з прав людини (далі - ЄСПЛ) у кримінальному процесі та реалізації його рішень у вітчизняній правовій системі.

Завдання:

- знати історію виникнення ЄСПЛ, його структуру, склад, організацію діяльності, вимоги до претендентів та посаду судді ЄСПЛ;
- знати практику використання практики ЄСПЛ у кримінальному провадженні;
- порядок та підстави звернення зі скаргами до ЄСПЛ, вимоги до їх оформлення; порядок розгляду скарг, прийняття рішень ЄСПЛ та їх виконання;
- визначити місце Конвенції з прав людини і основоположних свобод і прецедентного права Європейського суду з прав людини у системі джерел права України;
- з'ясувати особливості тлумачення Конвенції ЄСПЛ.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Практика ЄСПЛ та кримінальний процес: загальні засади. Рішення ЄСПЛу механізмі перегляду судових рішень в Україні

Тема 2. Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи

Тема 3. Захист та боротьба з поганим поведінням і безкарністю, забезпечення ефективного розслідування поганого поведіння

Тема 4. Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні

Тема 5. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність: урахування та використання практики ЄСПЛ

Тема 6. Забезпечення права на справедливий судовий розгляд у кримінальному процесі.

Тема 7. Забезпечення права на захист у кримінальному процесі: урахування та використання практики ЄСПЛ

Тема 8. Урахування практики ЄСПЛ у кримінальному процесі за участю неповнолітніх та осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру

Тема 9. Професійні права адвоката та практика ЄСПЛ у кримінальному процесі

Запланована навчальна діяльність: лекції – 18 год., семінарські заняття – 20 год., диференційований залік 2 год., індивідуальна робота – 40 год., самостійна робота – 40 год.; разом – 120 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); семінарські заняття (з використанням практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: усне та письмове опитування, диференційований залік (усна форма)

Вид семестрового контролю: диференційований залік

Навчальні ресурси:

Список базової літератури

1. Практика ЄСПЛ у кримінальному процесі України України: навч. посібник / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2015.
2. Практика ЄСПЛ у кримінальному процесі України України: навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп./ За ред. Т.А. Денисової. - К.: Істина, 2010.

Викладач: згідно форми А-4.03.

ВИКЛАДАЧІ:

Площинська А. О. ploshchynska1611@gmail.com

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Кримінальне процесуальне право, кримінальне право, право Європейського союзу.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю							
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					контрольна робота	-----	
за денною формою навчання																												
III		4	120	40	18						20					2	40	16					24		40		+	
Усього за дисципліну		4	120	40	18						20					2	40	16					24		40		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.2; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.3; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТАМИ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів наступних програмних компетентностей:

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів наступних програмних компетентностей:

А) загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-9 Здатність працювати в команді.

ЗК-10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК-13 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК-14 Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК-15 Прагнення до збереження навколишнього середовища

Б) Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК-1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

ФК-2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів

ФК-3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи

ФК-4 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

ФК-5 Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ФК-6 Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

ФК-7 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК-8 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК-9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

ФК-10 Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

ФК-11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК-13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК-14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

ФК-15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК-16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК-17 Володіти основами психологічних знань, технологіями творчого психологічного мислення, психологічним інструментарієм дослідження особистості та малих соціальних груп

ФК-18 Здатність аналізувати та застосовувати на практиці психологічні прийоми в професійному спілкуванні. Розуміння психологічних процесів під час вчинення юридичних дій.

ФК-19 Розуміння сучасних можливостей, функцій та завдань судової медицини і судової психіатрії, методів та методики судової медицини і судової психіатрії, закономірностей виникнення слідів, збору та дослідження слідів медично-біологічного характеру.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН-3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН-4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН-6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

ПРН-3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

Знання: законодавства, яке регулює процес організації навчання.

Розуміння: змісту відповідних норм законодавства про освіту.

Застосування: законодавства, яке регламентує порядок проведення самоосвіти.

Аналіз: змісту відповідних норм законодавства.

Синтез: прийняття індивідуального рішення як результату діяльності з питань реалізації законодавства.

Оцінювання: діяльності громадських організацій на предмет її відповідності нормам законодавства, яке регламентує діяльність правоохоронних органів та міжнародних органів захисту прав людини.

ПРН-4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Знання: законодавства, яке відображає універсальні та регіональні джерела європейських стандартів захисту прав людини.

Розуміння: принципів, на яких ґрунтується співробітництво держав в сфері міжнародно-правового захисту прав людини;

Застосування: положень законодавства, яке регламентує порядок захисту прав та свобод людини в кримінальному процесі.

Аналіз: міжнародно-правові зобов'язання України за універсальними та регіональними конвенціями з прав людини

Синтез: знань про правовий статус особи в кримінальному процесі та практики ЄСПЛ.

Оцінювання: тенденції розвитку інституту міжнародного захисту прав людини у міжнародному праві.

ПРН-6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

Знання: законодавства, яке відображає універсальні та регіональні джерела європейських стандартів захисту прав людини.

Розуміння: практики ЄСПЛ, принципів, на яких ґрунтується співробітництво держав в сфері міжнародно-правового захисту прав людини;

Застосування: положень законодавства, яке регламентує порядок захисту прав та свобод людини в кримінальному процесі.

Аналіз: міжнародно-правові зобов'язання України за універсальними та регіональними конвенціями з прав людини

Синтез: знань про правовий статус особи в кримінальному процесі.

Оцінювання: практики ЄСПЛ та нормативний зміст європейських стандартів прав людини у кримінальному процесі.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1	Тема 1. Практика ЄСПЛ та кримінальний процес: загальні засади. Рішення ЄСПЛ у механізмі перегляду судових рішень в Україні	6	Лз2	Сз2	Сз2												1/1Лз(2); 1/2Сз(2); 2/1Лз(2); 2/2Сз(2); 2/3 Пз (2); 3/1Лз(2); 3/2Сз(2);	
2	Тема 2. Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи	4	Лз2	Сз2													4/1Лз(2); 4/2Сз(2); 4/3 Пз (2); 4/4 Пз (2);	
3	Тема 3. Захист та боротьба з поганим поведінням і безкарністю, забезпечення ефективного розслідування поганого поведіння	4	Лз2	Сз2													5/1Л(2); 5/2Сз(2); 5/3Пз(2); 5/4 Пз(2); 6/1Л(2); 6/2Сз (2); 6/3 Пз(2);	
4	Тема 4. Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні	4	Лз2	Сз2													Дз(4)	

9.	Тема 9. Професійні права адвоката та практика ЄСПЛ у кримінальному процесі	4	Лз2	Сз2													
	Диференційований залік	8	Дз8														
Всього		40	18	12	4	4	2	2							Всього		40

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
3 курс					
5 семестр					
1.			11	Практика ЄСПЛ та кримінальний процес: загальні засади. Рішення ЄСПЛу механізмі перегляду судових рішень в Україні	
	1	Лекційне заняття	2	Практика ЄСПЛ та кримінальний процес: загальні засади 1. Прийняття Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, її структура та зміст. Європейський суд з прав людини: загальна характеристика. 2. Тлумачення та застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Європейським судом з прав людини. 3. Нормативно-правові підстави використання практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні. 4. Практика Європейського суду з прав людини як джерело кримінального процесуального права України.	[1.3], [1.6], [1.7], [1.21], [2.1], [2.2], [3.8], [3.11], [3.13]
	2	Семінарське заняття	4	Рішення ЄСПЛу механізмі перегляду судових рішень в Україні 1. Верховенство права та законність у кримінальному провадженні: аналіз змісту та практики реалізації у контексті практики Європейського суду з прав людини. 2. Допустимість обмеження прав людини. Тест на пропорційність. 3. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень у	

				<p>кримінальному провадженні: аналіз змісту та практики реалізації у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>4. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності у кримінальному провадженні: аналіз змісту та практики реалізації у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>5. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення у кримінальному провадженні: аналіз змісту та практики реалізації у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>6. Рівність перед законом і судом у кримінальному провадженні: аналіз змісту та практики реалізації у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>7. Недоторканність права власності у кримінальному провадженні та практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>8. Право на ефективний засіб правового захисту.</p>	
		Самостійна робота	5	<p>Практика ЄСПЛ в кримінальному процесі України. Актуальні аспекти</p> <p>1. Встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом, як підстава для перегляду судових рішень.</p> <p>2. Етапи та результати провадження з перегляду судових рішень на підставі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань.</p>	
2.			9	<p>Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи</p>	
	1	Лекційне заняття	2	<p>Практика ЄСПЛ у забезпеченні ефективного розслідування загибелі особи</p> <p>1. Право на життя у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з</p>	<p>[1.1], [1.3], [1.6], [1.20], [1.21], [1.26], [2.1], [2.2], [3.6]</p>

				<p>прав людини: зміст та межі.</p> <p>2. Обов'язки держав, що впливають зі ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p>	
	2	Семінарське заняття	2	<p>Забезпечення ефективного розслідування загибелі особи</p> <p>1. Обов'язок проведення ефективного розслідування загибелі особи.</p> <p>2. Мета розслідування.</p> <p>3 Вимоги до розслідування загибелі особи.</p>	
		самостійна робота	5	<p>Практика ЄСПЛ у забезпеченні ефективного розслідування загибелі особи</p> <p>1. Обов'язок проведення ефективного розслідування загибелі особи в контексті практики ЄСПЛ.</p> <p>2. Обов'язки держав, що впливають зі ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p>	
3.			9	<p>Захист та боротьба з поганим поведженням і безкарністю, забезпечення ефективного розслідування поганого поведження</p>	
	1	Лекційне заняття	2	<p>Забезпечення ефективного розслідування поганого поведження</p> <p>1. Категорії поведження, заборонені ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p> <p>2. Обов'язки держав, що впливають зі ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p> <p>3.Розслідування поганого поведження: цілі, підстави та форми. Критерії ефективності розслідування. Екстрадиція та депортація у контексті ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p>	[1.1], [1.3], [1.9], [1.14], [1.16], [2.1], [2.2]
	2	Семінарське заняття	2	<p>Захист та боротьба з поганим поведженням і безкарністю, забезпечення ефективного розслідування</p>	

				<p>поганого поведження</p> <p>1. Розслідування правоохоронними органами України фактів поганого поведження: рішення Європейського суду з прав людини у справах проти України.</p> <p>2. Питання допустимості доказів, зібраних із порушенням заборони поганого поведження.</p> <p>3. Екстрадиція та депортація у контексті ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p>	
		Самостійна робота	5	<p>Захист та боротьба з поганим поведженням і безкарністю, забезпечення ефективного розслідування поганого поведження</p> <p>1. Обов'язки держав, що впливають зі ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.\</p> <p>2. Розслідування поганого поведження: цілі, підстави та форми. Критерії ефективності розслідування. Екстрадиція та депортація у контексті ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод..</p>	
4.			9	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні	
	1	Лекційне заняття	2	<p>Право на приватність в кримінальному процесі</p> <p>1. Сфера застосування ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Умови втручання держави у здійснення права на повагу до приватного і сімейного життя, до житла і кореспонденції.</p> <p>2. Обмеження доступу до персональних даних, інформації про приватне життя особи у кримінальному провадженні.</p> <p>3. Концепція «житла» в розумінні статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p>	[1.1], [1.2], [1.3], [1.6], [1.11], [1.26], [2.1], [2.2], [3.2], [3.3], [3.11], [3.14]
	2	Семінарське заняття	2	<p>Право на приватність та рішення ЄСПЛ</p> <p>1. Недоторканість житла чи іншого володіння особи.</p>	

				2.Проведення кримінально-процесуальних дій у житлі та іншому володінні особи.	
		самостійна робота	5	Практика ЄСПЛ в контексті забезпечення права на приватність в рамках кримінального процесу 1. Забезпечення таємниці спілкування при здійсненні кримінального провадження (у контексті практики Європейського суду з прав людини). 3. Практика Європейського суду з прав людини та «негласні слідчі дії».	
5.			9	Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність: урахування та використання практики ЄСПЛ	
	1	Лекційне заняття	2	Право на свободу та особисту недоторканність в кримінальному процесі 1. Право на свободу та особисту недоторканність: зміст та межі у контексті практики Європейського суду з прав людини. 2. Дозволені підстави позбавлення свободи відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. 3. Законність позбавлення свободи в контексті ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. 4. Обґрунтування рішень та неприпустимість свавілля. 5. Використання практики Європейського суду з прав людини при застосуванні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.	[1.1], [1.2], [1.3], [1.12], [1.13], [1.14], [1.15], [1.17], [1.18], [1.19], [1.20], [2.1], [2.2], [3.1], [3.9], [3.12], [3.14], [3.15]
	2	Семінар	2	Практика ЄСПЛ при забезпеченні права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному процесі 1. Оцінка обґрунтованості підозри та наявності ризиків. 2. Тривалість тримання під вартою у контексті практики Європейського суду з прав людини. 3. Гарантії права на свободу та особисту недоторканність: інформація про причини арешту; право	

				негайно постати перед суддею; право на судовий розгляд протягом розумного строку або на звільнення до початку судового розгляду; право на невідкладний розгляд судом законності тримання під вартою. 4. Роль захисника при обранні, зміні, скасуванні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у досудовому розслідуванні.	
		Самостійна робота	4	Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному процесі 1. Роль захисника при обранні, зміні, скасуванні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у судовому провадженні. 2. Оскарження затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення. 3. Проблеми застосування ст. 206 Кримінального процесуального кодексу України.	
6			8	Забезпечення права на справедливий судовий розгляд у кримінальному процесі	
	1	Лекційне заняття	2	Право на справедливий суд у кримінальному процесі 1. Сфера застосування права на справедливий судовий розгляд у кримінальному провадженні. 2. Поняття «кримінальне обвинувачення». 3. Загальні та специфічні гарантії права на справедливий судовий розгляд у кримінальному провадженні. 4. Право на доступ до суду. 5. Незалежний і безсторонній суд, встановлений законом (практика Європейського суду з прав людини та національний контекст).	[1.1], [1.2], [1.3], [1.4], [1.8], [1.10], [1.22], [1.23], [1.24], [1.25], [2.1], [2.2]

	2	Семінар	2	<p>Право на справедливий суд</p> <p>1. Забезпечення змагальності сторін кримінального провадження у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Участь адвоката у кримінальному провадженні. Обґрунтованість судових рішень.</p> <p>3. Допустимість доказів та тягар доказування. Публічність судового розгляду у контексті практики Європейського суду з прав людини (гласність судового розгляду).</p> <p>4. Розумність строку судового розгляду.</p>	
		Самостійна робота	4	<p>Право на справедливий суд і ЄСПЛ</p> <p>1. Початок та закінчення періоду.</p> <p>2. Критерії розумності строку у практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>3. Засада розумних строків у кримінальному провадженні України.</p> <p>4. Забезпечення захисником розумності строків кримінального провадження</p>	
7			8	<p>Забезпечення права на захист у кримінальному процесі: урахування та використання практики ЄСПЛ</p>	

1	Лекційне заняття		<p>Загальна характеристика права на захист у кримінальному провадженні у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доступ до правової допомоги у кримінальному провадженні. 2. Презумпція невинуватості та привілей проти самовикриття. 3. Право бути негайно і детально поінформованим зрозумілою мовою про характер і причини висунутого обвинувачення. 4. Право мати час і можливості, необхідні для підготовки захисту. 5. Збирання доказів стороною захисту у кримінальному провадженні. 6. Право на доступ до інформації у кримінальному провадженні. 7. Право на виклик та допит свідків. <p>Перехресний допит. Право захищати себе особисто чи використовувати юридичну допомогу захисника, вибраного на власний розсуд. Надання безоплатної юридичної допомоги: критерії Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини. Забезпечення ефективного захисту у кримінальному провадженні.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Право на переклад: критерії Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та використання практики Європейського суду з прав людини.</p>	
2	Семінар		<p>Право на справедливий судовий розгляд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення змагальності сторін кримінального провадження у контексті практики Європейського суду з прав людини. 	

				<p>2. Участь адвоката у кримінальному провадженні. Обґрунтованість судових рішень.</p> <p>3. Допустимість доказів та тягар доказування. Публічність судового розгляду у контексті практики Європейського суду з прав людини (гласність судового розгляду).</p> <p>4. Розумність строку судового розгляду.</p>	
		Самостійна робота		<p>Загальна характеристика права на захист у кримінальному провадженні у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>1. Право на переклад: критерії Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та використання практики Європейського суду з прав людини.</p>	
8			8	<p>Урахування практики ЄСПЛ у кримінальному процесі за участю неповнолітніх та осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру</p>	
	1	Лекція	2	<p>Урахування практики ЄСПЛ у кримінальному процесі за участю неповнолітніх</p> <p>1. Загальна характеристика кримінального провадження за участі неповнолітніх осіб у контексті практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Законне затримання неповнолітнього з метою допровадження його до компетентного органу: практика Європейського суду з прав людини.</p> <p>3. Особливості обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого.</p> <p>4. Забезпечення справедливості судового розгляду щодо неповнолітніх.</p>	

	2	Семінар	2	<p>Урахування практики ЄСПЛ у кримінальному процесі за участю неповнолітніх та інших осіб</p> <p>1. Законне затримання неповнолітнього з метою допровадження його до компетентного органу: практика Європейського суду з прав людини.</p> <p>2. Особливості обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого.</p> <p>3. Забезпечення справедливості судового розгляду щодо неповнолітніх.</p>	
		Самостійна робота	4	<p>Урахування практики ЄСПЛ у кримінальному процесі за участю неповнолітніх та інших осіб</p> <p>1. Публічність судового розгляду та інтереси неповнолітніх.</p> <p>2. Практика Європейського суду з прав людини та захист осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру.</p>	
9			8	<p>Професійні права адвоката та практика ЄСПЛ у кримінальному процесі</p>	
		Лекція	2	<p>Практика ЄСПЛ у кримінальному процесі з питань участі адвоката у кримінальному провадженні</p> <p>1. Професійні права адвоката та міжнародні стандарти адвокатської діяльності.</p> <p>2. Професійні права адвоката у кримінальному провадженні у національному законодавстві.</p> <p>3. Забезпечення гарантій адвокатської діяльності у контексті обшуку офісу адвоката.</p>	
		Семінар	2	<p>Практика ЄСПЛ у кримінальному процесі з питань участі адвоката у кримінальному провадженні</p> <p>1. Забезпечення гарантій адвокатської діяльності у</p>	

			контексті конфіденційності зустрічей адвоката з клієнтом. 2. Забезпечення гарантій адвокатської діяльності у контексті конфіденційності кореспонденції адвоката	
	Самостійна робота	4	Практика ЄСПЛ у кримінальному процесі з питань участі адвоката у кримінальному провадженні 1. Професійні права адвоката та міжнародні стандарти адвокатської діяльності. 2. Забезпечення гарантій адвокатської діяльності у контексті конфіденційності кореспонденції адвоката 3. Забезпечення гарантій адвокатської діяльності у контексті обшуку офісу адвоката.	
	Індивідуальна робота (реферат)	16	Написання реферату за визначеними темами	
	Контрольна робота	24	Написання контрольної роботи	
	Диференційований залік	8		
	Разом за V семестр	120		
	Разом за III курс	120		
	Усього за дисципліну	120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

1.1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

1.2. Конституція України: Закон від 28.06.1996, № 254к/96-ВР. URL:

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

1.3. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001, № 2341-III. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

1.4.Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13 квіт. 2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Базова:

2.1. Кримінальний процес : [підручник] / Ю.М.Грошевий, В.Я.Тацій, А.Р.Туманянц та ін.; за ред. В.Я.Тація, Ю.М.Грошевого, О.В.Капліної, О.Г.Шило. – Х. : Право, 2013. – 824 с.

2.2. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини/[А.В.Столітній, Ю.Г. Севрук, О.В. Саплін та ін.]; за ред.. А. В. Столітнього. 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків: Право, 2019. – 952 с.

3. Додаткова:

3.1. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини : навч. посіб. /Т. І. Дудаш. — 2-ге вид., змін. і допов. — Київ : Алерта, 2014. — 488 с. — С. 201–216.

3.2. Завгородня К. В. Застосування практики Європейського суду з прав людини стороною захисту на стадії досудового розслідування // Підприємництво, господарство і право. — 2014. — № 12. — С. 86–89.

3.3. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини : монографія / О. П. Кучинська, Т. І. Фулей, Р. В. Бараннік. — Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. — 228 с.

3.4. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : навч. посіб. / Л. М. Лобойко, О. А. Бан-чук. — Київ : Ваіте, 2014. — 280 с

3.5. . Майер Женев'єв. Щодо ролі судової системи у виконанні рішень Європейського суду з прав людини на національному рівні // Вісник Верховного Суду України. — 2017. — № 6 (202). — С. 45–48. 21.

3.6. Параскева К. Трансформація ролі Європейського суду з прав людини у процесі судового нагляду за виконанням власних судових рішень: проблеми та перспективи // Вісник Верховного Суду України. — 2017.

— № 7. — С. 42–48.

- 3.7. Пашковський Н. І. Наднаціональна юрисдикція і Європейський суд по правам людини // Права людини і наднаціональна юрисдикція : матеріали Міжнарод. науч. семінара, присвяч. навінію НУ ОЮА, 165-літню Одес. школи права (Одеса, 29 марта 2012 г.). — 2012. — С. 42–47.
- 3.8. Пашковський М. І. Проблемні питання імплементації окремих міжнародних стандартів, передбачених Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, в кримінально-процесуальне право // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (Одеса, 20–21 трав. 2011 р.). — 2011. — Т. 1. — С. 317–319.
- 3.9. Пашковський М. І. Порівняльно-правовий аналіз інституту національних (урядових) агентів з питань Європейського суду з прав людини // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 16–17 трав. 2013 р.) : у 2 т. — 2013. — Т. 1. — С. 331–333.
- 3.10. Погребняк С. П. Тест на пропорційність // Юрист України. — 2013. — № 2. — С. 5–10. 26.
- 3.11. Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : зб. наук. ст. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15 верес. 2012 р.) / за ред. С. В. Ківалова ; Нац. ун - «Одес. юрид. акад.». — Одеса : Фенікс, 2012. — 520 с. — С. 23–73, 74–81, 82–89. 27.
- 3.12. Документ Європейської комісії за демократію через право «Rule of Law Checklist» — «Мірило правовладдя» : затв. на 106-й пленарній сесії Венеціанської комісії 11–12 берез. 2016 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/\\$FILE/Rule_of_Law_Checklist.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/$FILE/Rule_of_Law_Checklist.pdf).
- 3.13. Дроздов О. Наукові підходи до формування окремих підстав для перегляду судових рішень Верховним Судом України у кримінальному провадженні // Вісник Національної академії правових наук України. — 2015. — № 1 (80). — С. 113–129.
- 3.14. Дроздов О. М. Актуальні питання діяльності адвоката у кримінальному провадженні у Верховному суді України (за матеріалами практики Європейського Суду з прав людини) // Актуальні проблеми удосконалення кримінального процесуального законодавства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. до 70-річчя д. ю. н., проф. Ю. П. Аленіна (Одеса, 21 квіт. 2017 р.) / за ред. Г. О. Ульянової, І. В. Гловюк ; відп.

- за вип. І. В. Гловюк ; уклад. В. А. Завтур ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». — Одеса, 2017. — С. 111–115.
- 3.15. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. — Київ, 2015. — 708 с. — С. 337–338, 509–517.
- 3.16. Исполнение решений Европейского суда по правам человека в Украине // Права людини. — 2014. — 288 с. — С. 5–25.
- 3.17. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. — Київ : Ваіте, 2015. — 392 с. — С. 66–80, 358–380.
- 3.18. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини : монографія / О. П. Кучинська, Т. І. Фулей, Р. В. Бараннік. — Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. — 228 с.
- 3.19. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : навч. посіб. / Л. М. Лобойко, О. А. Банчук. — Київ : Ваіте, 2014. — 280 с.
- 3.20. Майер Женев'єв. Щодо ролі судової системи у виконанні рішень Європейського суду з прав людини на національному рівні // Вісник Верховного Суду України. — 2017. — № 6 (202). — С. 45–48.
- 3.21. Параскева К. Трансформація ролі Європейського суду з прав людини у процесі судового нагляду за виконанням власних судових рішень: проблеми та перспективи // Вісник Верховного Суду України. — 2017. — № 7. — С. 42–48.
- 3.22. Стаття 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: стандарти застосування при здійсненні правосуддя / Н. Ахтирська, В. Філатов, Т. Фулей, Х. Хембах. — Київ : Істина, 2011. — 200 с.
- 3.23. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя : наук.-метод. посіб. для суддів / Т. І. Фулей. — 2-ге вид., випр., допов. — Київ, 2015. — 208 с.
- 3.24. Юдківська Г. Принцип пропорційності в системі захисту прав людини // Слово Національної школи суддів України. — 2015. — № 4 (13). — С. 118–123

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

- 1.1 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України.
- 2.1 URL: <https://minjust.gov.ua/> - сайт Міністерства юстиції України.
- 3.1 URL: <http://www.nbuv.gov.ua> - Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Студенти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли студент не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо студент (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, студенту (слухачу) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку студент (слухач) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний

МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький